

Referat fra møte i verdensarvrådet 23.10.2020 kl. 1130-1315 på teams!

- Til stede; Isak Busch, Nora Bransfjell, Arve Hitterdal, Runa Finborud, Bjørnar Tollan Jordet, Ellen Bergsrønning, Siv Stuedal Sjøvold, Odd Sletten, Erlend Gjelsvik, Bergsvein Salbu, Kirsten Thyrum, Tove Martens, Magnus Borgos, Anne Nyhamar
- Forfall; Line Storsnes, Kjerstin Lundgård, Kjersti Forbord Jensaas (Siv Stuedal Sjøvold møtte som vara)

Sakliste

Sak 17/20 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak; Innkalling og sakliste godkjennes

Sak 18/20 Godkjenning av referat fra møte 29.05.2020

Vedtak; Referatet godkjennes

Sak 19/20 Søknad fra lasskjørerunionen om økonomisk støtte til prosjekt

Vedtak;

Verdensarvrådet for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen stiller kr. 40000 til rådighet av årets driftsmidler til gjennomføring av et forprosjekt for styrking av rammevilkårene, kunnskapsinnhenting og formidling av lasskjøreaktiviteten til Rørosmartnan.

Det bes om at representanter for alle kommunene i verdensarven involveres i arbeidet fra starten av.

Sak 20/20 Søknad fra Rørosmuseet om støtte til prosjektet: «Digital formidling av samisk språk og historie i bergstaden Røros.»

Fra diskusjonen;

Odd Sletten orienterte om at forutsetningene for finanseringen av prosjektet er endret, spesielt fordi fylkeskommunene har endret sitt tildelingssystem slik at de ikke yter tilskudd til institusjoner de gir faste driftstilskudd til.

Mist/Rørosmuseet faller inn under sistnevnte kategori. Det jobbes med å finne annen finansiering, og det vil være et svært godt utgangspunkt for dette at verdensarvrådet bevilger kr. 50000 som omsøkt.

Det ble lagt fram flere muligheter for finansiering som Innovasjon Norge (reiseliv), UNESCO-kommisjonen i Norge, Innlandet fylkeskommune, alternative ordninger fra Sametinget.

Rørosmuseet/Mist vil komme tilbake med en orientering om status i saken i verdensarvrådets møte i desember.

Vedtak;

Verdensarvrådet tildeler kr. 50000 til prosjektet «Digital formidling av samisk språk og historie i bergstaden Røros.»

Sak 21/20 Oppfølging av Forvaltningsplanen for Røros bergstad og Circumferensen

Fra diskusjonen;

Anne Nyhammar og Torfinn Rohde orienterte om at det vil avholdes et møte hos Riksantikvaren den 3.november for å klarlegge premisser for prosessen.

En felles holdning til arbeidet er at det kan komme til å ta lang tid, at det er viktig at prosessene blir gode med involvering av alle berørte, og at det er viktig å komme i gang med arbeidet i løpet av vinteren/våren 2021.

Vedtak;

Verdensarvrådet ber om at det avsettes verdensarvmidler i 2021 til et forprosjekt for å følge opp forvaltningsplanens forslag om å innlemme Eidet-Dragås, Narjordet/Oddentunet og den sør-samiske historien og kulturen som en del av de fremragende universelle verdiene for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen.

Sak 22/20 Markering av 40 og 10-årsmarkeringene. Oppsummering pr. oktober 2020

Følgende er gjennomført;

17.02.	Plakettavduking Tufsingdalen, Os
08.07.	Plakettavduking på Femundshytta, Engerdal
26.-26.07	Hembygda-forestillingen på Oddentunet, Os
27.08.	Plakettavduking på Malmplassen, Røros
03.09.	Plakett og skiltavduking på Muggruva, Holtålen
16.-20.09	Kølmilefestival i Nørtdalen, Os
16.10-	Utstillingen «Verdensarv i endring», Verdensarvsenteret

Gjenstår pr. 23.10.20

Avduking av verdensarvmodellene på Blokkodden, Drevsjø. (2020)

Åpningen av Historisk vandrerute, «*Malmruta*», (2021)

Åpningen av *Kraftstasjonen/informasjonsenteret* på Tolga og markeringen av *Tolga hyttes* 350 års jubileum. (2021)

Utstillingen/arrangementet «*Vår felles verdensarv*». Rørosmuseet (2021)

Flere *verdensarvartikler* i lokalavisene. (under arbeid 2020-2021)

Innstilling; Saken legges fram uten innstilling

Vedtak; Saken tas til etterretning

Sak 23/20 Regional plan for kulturminner i Trøndelag. Oppfølging av høringsinnspill fra verdensarvrådet

Vedtak;

Verdensarvrådet observerer at rådets innspill til planprogram for regional plan for kulturminner er tatt til følge, og ser fram til involvering i selve planprosessen.

Sak 24/20 Eventuelt

Politisk Forum i Norges verdensarvs arbeid med opp mot Statsbudsjettet.

Runa Finborud som leder politisk forum i Norges verdensarv orienterte fra arbeidet opp mot Stortinget i forbindelse med Statsbudsjettet 2020/2021. Sammen med daglig leder i Norges verdensarv deltok hun på møte med familie- og miljøkomiteen den 19. oktober.

Her ble det løftet fram behovet for økte bevilgninger til verdensarvarbeidet generelt og situasjonen for verdensarvsentrene spesielt etter Covid-19 sesongen hvor noen har blitt hardt rammet. (geiranger)

Behovet for å ta inn alle verdensarvområdene i forskriften for tilskudd til utvalgte kulturlandskap og verdensarvområdene på Vega og Vestlandsfjordene ble også tatt opp. Det ble også påpekt at bevilgningene til verdensarvsentrene ikke foreslås økt, i motsetning til for nasjonalparksentrene.

Orienteringssaker;

- Besøk av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn 10.november
Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn er på etatsbesøk på Kulturminnefondet på Røros den 10.november. Etter henvendelse fra Røros kommune og Rørosmuseet, vil statsråden disponere tida etter lunch sammen med kommune og museum. Det er sendt inn et forslag til program til Klima- og miljødepartementet. Programmet omfatter bl.a. besøk i Røros kirke med påpeking av de økonomiske forholdene rundt restaureringen, finansiering av vedlikeholdskostnader knyttet til Statsbyggs eiendommer, Uthusprosjektet, verdensarven; verdier og omfang, situasjonen for Doktortjønna m.m.
- Kulturminneforvalter for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen
Det er sendt ut invitasjon fra Røros kommune til de 4 andre kommunene i Circumferensen om å delta i en spleis for å få på plass en kulturminneforvalter for Circumferensen. Fylkeskommunene har også saken under behandling. Engerdal kommune har kommet med et

foreløpig innspill hvor de er positive, men vurderer om det er riktig med en «flat» en del på kr. 30000 fra hver av kommunene.

Saken er nå til behandling i alle kommunene, og konklusjonen vil kunne foreligge før nyttår.

- Kulturminneplanene i kommunene

Koordinator orienterte kort om status for kulturminneplanarbeidet i kommunene. Røros og Os har gjort ferdig planene, og de er nå til høring/behandling. Tolga legger fram et planutkast like over nyttår. Engerdal og Holtålen har planen under behandling.

- Varsel om trussel mot kulturminneverdier, Stigersbrakka Øvre Storwarts

Koordinator orienterte om at det er sendt varsel til Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet om rasproblematikken ved Stigerstuggu på Øvre Storwarts. Saken var drøftet under Miljødirektoratets befarings den 5. oktober. Denne befarings hadde som hovedformål å forfølge ryktene om dumping av «tønner med Cyanid» i raset i forbindelse med oppryddingen etter kobberverket tidlig på 70-tallet.

- Sesongen på verdensarvsenteret m.m. v/Rørosmuseet

Museet var nedstengt fra 12.mars til midt i juni, og det meste så ganske dystert ut. Da man åpnet igjen nærmest eksploderte besøket, og det ble en svært god sommersesong. Smeltehytta hadde rekordbesøk, og det samme gjaldt Doktortjønna. En liten nedgang i Olavsgruva. Med bakgrunn i Covid-situasjonen var det nok ganske avgjørende for Røros som turiststed at Rørosmuseets tilbud var åpne og fotutsigbare slik at det rett og slett var et tilbud til de besøkende på Røros.

- Doktortjønna

I og med at det ikke kom noen bevilgning til Doktortjønna over statsbudsjettet, vil driften opphøre fra 31.12. Det arbeides med muligheter for å kunne ha åpent sommeren 2021, men dette er svært usikkert. Rørosmuseet har ikke rom innenfor egne budsjetter til å kunne holde åpent.

- Ny autorisasjon for verdensarvsenteret

Odd Sletten orienterte om oppstart av reautorisasjonsprosessen for verdensarvsenteret. Foreliggende autorisasjon løper ut ved utgangen av 2021. Før det kan søkes om ny autorisasjon, må den regionale finansieringen foreligge.

Sentralt i en slik prosess er også å komme i gang med planarbeidet for å realisere et nytt administrasjons- og samlingsbygg. Rørosmuseet vil legge fram en tidsplan for reautorisasjonsarbeidet for verdensarvrådet på møtet den 11.12.20. Verdensarvrådet vil ha en sentral rolle i reautorisasjonsarbeidet, jfr. samarbeidsavtalen mellom Mist /Rørosmuseet og verdensarvrådet/Verdensarvkomunene.

